

ПРО ВДОСКОНАЛЕННЯ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ «АРХІТЕКТУРА БУДІВЕЛЬ І СПОРУД»

ЯРЕМЕНКО І.С.

Одеська державна академія будівництва та архітектури, м. Одеса, Україна

Вдосконалення підготовки магістрів-архітекторів передбачає щорічний перегляд, коригування і осучаснення освітньої програми з урахуванням побажань і зауважень випускників і студентства, роботодавців, академічної спільноти та експертів, що проводять акредитацію програми. Зміни, що відбуваються в освітній програмі, відображаються насамперед у навчальному плані і складі дисциплін, що пропонуються до вивчення студентам, в оновлених робочих програмах дисциплін, тематиці курсових проектів та інших індивідуальних завдань.

В останній редакції навчального плану освітньо-наукової програми «Архітектура будівель і споруд» (ОНП АБС) магістерського рівня чітко виявлена різниця в підготовці наукових і професійних магістрів згідно з затвердженим Міністерством освіти в 2022 р. стандартом вищої освіти зі спеціальності 191 «Архітектура та містобудування» зі зміненим строком навчання (2 роки для наукових і 1,5 роки для професійних магістрів). Насамперед це забезпечується дисциплінами дослідницького компонента, такими як «Основи типологічного аналізу в архітектурі та містобудуванні», «Методика наукових досліджень в архітектурі», «Переддипломна практика», зміст якої відрізняється в порівнянні з програмою практики для професійних магістрів та ін. Елементи наукового дослідження (збір, аналіз та узагальнення матеріалу з написанням реферату, складання індивідуального завдання на проектування) запроваджуються також при виконанні курсових проектів з дисципліни «Концептуальне архітектурне проектування».

Зміст чинної ОНП та навчального плану відкоригований з метою посилення саме профільної архітектурної підготовки здобувачів. Для цього до обов'язкового блоку дисциплін додатково включені спеціальні фахові дисципліни - «Містобудівні аспекти архітектурного проектування», «Проблеми реконструкції та реновації архітектурних об'єктів», «Сучасні проблеми архітектури та містобудування». При вивченні цих дисциплін приділяється увага сучасним архітектурним теоріям і концепціям, питанням розвитку міст і територій, містобудівним і архітектурно-планувальним аспектам реконструкції, забудови морського узбережжя, питанням законодавства і нормативної бази в архітектурно-будівельній справі, застосуванню принципів і методів теорії дизайну архітектурного середовища.

Чинний навчальний план на відміну від попередніх передбачає додатковий (третій) семестр для занять з архітектурного проектування, що дає змогу приділити більше часу і уваги основній інтегруючій дисципліні - концептуальному архітектурному проектуванню - та розширити його тематику. До програми підготовки здобувачів включені разом з житловою та промисловою тематикою курсові проекти громадських будівель, серед яких пропонуються на вибір «Концертний дім», «Музично-драматичний театр», «Спортивний комплекс з універсальним спортивно-демонстраційним залом».

З урахуванням зауважень експертів, що були зроблені під час акредитації програми, скорочено частку дисциплін суто інженерного спрямування в обов'язковій частині навчального плану, а деякі перенесено до вибіркових дисциплін. В обов'язковій частині залишаються ті дисципліни, більшість з яких забезпечують виконання розділів атестаційної роботи магістра з розглядом конструктивних рішень, питань енергозбереження в архітектурі та містобудуванні, екологічного обґрунтування архітектурно-будівельних рішень, організації та управління проектуванням і будівництвом.

Впорядковано зміст індивідуальних завдань, які студенти виконують з дисциплін дослідницького компонента. Робота з цих дисциплін спрямована на якісне проведення всіх етапів магістерського дослідження без дублювання завдань і з долученням здобувачів до різних видів апробації результатів наукового дослідження. При виконанні реферату з дисципліни «Основи типологічного аналізу в архітектурі і містобудуванні» передбачається вибір теми магістерського дослідження, збір і аналіз матеріалу, який стане підґрунтям для виконання першого розділу науково-дослідницької частини випускної роботи. Під час виконання курсової роботи з дисципліни «Методика наукових досліджень в архітектурі» здобувачі виконують остаточну редакцію першого розділу, другий і третій розділи магістерського дослідження, надають список літератури, підбирають ілюстративний матеріал за темою. Впродовж «Переддипломної практики» виконуються графічно-аналітичні таблиці і остаточний ескіз ілюстративного матеріалу для наукової частини майбутньої випускної роботи, а також розробляється завдання на проектну частину та її перший ескіз. Критерії оцінки з дисциплін дослідницького компонента передбачають отримання відмінної оцінки лише при наявності таких результатів студентської активності як написання статті до студентського наукового збірника, підготовка виступа і тез на наукову конференцію, участь у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт, участь у воркшопах.

Вдосконалення ОНП та навчального плану буде сприяти покращенню підготовки магістрів з архітектури і містобудування для майбутньої творчої та наукової роботи.